

pOZNavalec

Društvo za Združene narode
za Slovenijo

Cankarjeva 1/II, SI-1000

november

KOLOFON

Uredniški odbor: Adriana Aralica, Sabina Carli, Boštjan Jerman, Jana Mahorčič, Karolina Praček

Uredila: Urška Učakar

Oblikovanje: Urška Učakar

Jezikovni pregled: Adriana Aralica

Izdaja:

Društvo za Združene narode za Slovenijo

Ljubljana, november 2014

pOZNavalec

Newsletter Društva za

Združene narode za Slovenijo

Društvo za Združene narode za Slovenijo

Ljubljana, november 2014

pOZNavalec

Newsletter Društva za Združene narode za Slovenijo

UVODNIK

Spoštovani bralci,

v mesecu novembru se pOZNavalec osredotoča na eno najbolj perečih tem, s katero se trenutno ukvarja mednarodna skupnost. V preteklih mesecih je izbruh ebole povzročil kar nekaj nemirov, odziv na ebolo pa zahteva koordinirano delo in sodelovanje številnih entitet znotraj sistema Združenih narodov. Mi smo se o problematiki pogovarjali z dr. Marijanom Ivanušo, vodjo Urada Svetovne organizacije v Sloveniji.

Dne 24. oktobra so Združeni narodi obeležili 69. obletnico obstoja. Ob tem so po celem svetu potekale številne slovesnosti, pOZNavalec pa vam prinaša poročilo s proslave, ki jo je ob dnevu Združenih narodov organiziralo društvo. Slavnostni govorec proslave je bil g. Martin Nesirky, direktor Informacijske službe Združenih narodov na Dunaju.

Dogajanje v preteklih mesecih je v ospredje postavilo tudi mlade, saj je društvo letošnji mednarodni dan mladih obeležilo z izdajo nove publikacije, v septembru pa je organiziralo že drugo poletno šolo o Združenih narodih. Obenem vam zopet prinašamo izbor novic o dogajanju po svetu in novice o aktivnostih našega društva, ekipa pOZNavalca pa vam je izbrala tudi nekaj sporočil generalnega sekretarja Organizacije združenih narodov.

Prijetno branje!

Intervju: dr. Marijan Ivanuša, vodja Urada Svetovne zdravstvene organizacije v Sloveniji (Urška Učakar)

Zakaj se je ebola razširila ravno na najbolj izpostavljenem področju?

Afrika je znana kot regija, kjer se občasno pojavlja ebola. Ebola je virusna bolezen, virus pa se nahaja v živalih, od koder se lahko prenese na ljudi. Praviloma prvi zbolijo lovci oziroma ljudje na podeželju, ki se okužijo ob stiku z okuženo divjo živaljo. Začetni simptomi bolezni so lahko podobni drugim pogostim boleznim v tropskih krajih, zato v tej prvi fazi izbruha ebole praviloma pride do zamude pri postavitvi pravilne diagnoze, s tem pa tudi do odloga ustreznih ukrepov, ki bi preprečili širjenje bolezni. Najnovejši epidemiološki podatki tako kažejo, da se je zadnji izbruh ebole začel že decembra 2013, čeprav smo do sedaj mislili, da se je izbruh začel marca 2014 v Gvineji.

Svoje prispevajo tudi druge okoliščine (odročnost krajev, zelo slaba dostopnost do ustreznih zdravstvenih storitev, pa tudi kultura in običaji, npr. tesni stiki z obolelim, način pokopavanja umrlih). Virus ebole povzroča zelo hudo bolezen, sam virus pa je zelo kužen, kar pomeni, da se zlahka okužimo, če pridemo v stik z virusom. Dobra novica je, da z virusom težko pridemo v stik, saj se ne prenaša po zraku – to pomeni, da se lahko okužimo le, če pridemo v kontakt s telesnimi tekočinami obolelega. Dobra novica je tudi ta, da bolnik postane kužen šele takrat, ko dobi simptome bolezni. Nekdo, ki simptomov bolezni nima, torej bolezni tudi ne more širiti. Poleg teh bioloških dejavnikov pa so za potek trenutnega izbruha pomembni tudi družboslovni dejavniki.

Tudi v Afriki so migracije postale del vsakdanjega življenja, tako posamezniki iz odročnih krajev potujejo v mesta in med mesti. Ko se bolezen pojavi med prebivalci gosto naseljenih mest, še posebej revnih naselij, kjer se že zdravi težko prebijajo iz dneva v dan, je seveda bolezen zelo težko zamejiti in ustaviti njeno širjenje.

Za tako obsežen izbruh ebole v treh afriških državah je torej bila potrebna kombinacija več dejavnikov – lastnosti virusa in torej bolezni kot take, šibki zdravstveni sistemi, siceršnje zdravstveno stanje in seveda socialno ekonomske determinante prebivalcev prizadetih držav v najširšem pomenu besede.

Kakšne aktivnosti usmerja in izvaja Svetovna zdravstvena organizacija v zvezi z odzivom na izbruh ebole?

Svetovna zdravstvena organizacija (SZO) je specializirana agencija OZN za področje zdravja. Kot taka ima osrednjo vlogo pri vseh globalnih vprašanjih s področja zdravja. Skrbi tudi za izvajanje Mednarodnega zdravstvenega pravilnika. Ta pravilnik določa način delovanja tako Svetovne zdravstvene organizacije, kot tudi držav članic v primeru mednarodnih groženj zdravju. To je eden redkih dokumentov s področja zdravja, ki mednarodno pravno zavezuje države članice.

V primeru ebole je delovanje SZO izrazito večplastno in se nanaša tako na lokalne in nacionalne aktivnosti, kot seveda tudi na mednarodne aktivnosti.

Delovanje SZO na ravni posameznih držav je odvisno od epidemiološkega stanja v posamezni državi. V najbolj prizadetih državah SZO sodeluje pri oblikovanju ključnih ukrepov: epidemiološko spremljanje in ukrepanje, delovanje na ravni lokalne skupnosti, vzpostavljanje kapacitet za zdravstveno oskrbo obolelih, zagotavljanje laboratorijskih kapacitet za ugotavljanje okužbe, spremljanje oseb, ki so bili v stiku z obolelim, ukrepi za preprečevanje okužb, logistična podpora, informiranje, izobraževanje in pri izvajanju ukrepov za varne pogrebe.

Za države, ki niso neposredno prizadete, je pomembno, da prejemajo zanesljive in sveže informacije, kot tudi usmeritve za pripravljenost na morebiten prihod osebe okužene z virusom ebole. SZO po potrebi nudi tehnično pomoč oz. svetovanje pri pripravi nacionalnih načrtov pripravljenosti za ebolo; hkrati pa SZO skrbi, da so ukrepi sorazmerni dejanskemu tveganju za pojav bolezni (npr. letalske prevoznike smo

pozvali, naj ohranijo redne letalske linije v prizadete države, saj bi ukinitvev direktnih letov naredilo več škode kot koristi).

SZO ima ključno vlogo pri mobilizaciji mednarodne skupnosti in torej pri zagotavljanju finančnih, kadrovskih in materialnih virov, nujnih za obvladovanje ebole. Prizadevanja za izgradnjo kapacitet za obvladanje izbruha ebole podpira tudi misija OZN UNMEER (*UN Mission for Emergency Ebola Response*), katere ključna področja delovanja so: ustaviti izbruh ebole, zagotoviti zdravljenje obolelim, zagotoviti delovanje ključnih služb, ohraniti stabilnost in preprečiti ponovne izbruhe bolezni.

Ko govorim o mednarodni skupnosti, imam v mislih tako posamezne države, kot tudi skupine/unije držav, agencije OZN, nevladne organizacije, kot npr. Zdravniki brez meja, Rdeči križ idr. Mednarodne grožnje zdravju, kakršen je tokratni izbruh ebola, lahko obvladamo samo z usklajenim delovanjem na lokalni, nacionalni in globalni ravni.

Kako se pred ebolo varuje zdravstvene delavce na ogroženih območjih?

Zdravstveni delavci so poleg svojcev obolelih zelo izpostavljena skupina ljudi. Približno 5 % vseh bolnikov z ebolo predstavljajo zdravstveni delavci, čeprav je težko oceniti, koliko se jih je okužilo v izolacijskem oddelku, koliko pa izven njega.

V začetku novembra 2014 je delovalo 16 centrov s 1227 posteljami za bolnike z ebolo, kar je približno četrtnina predvidenih kapacitet. Zadostne kapacitete so nujne tudi zaradi zagotavljanja varnosti zdravstvenih delavcev. Ustrezna zaščitna oprema, ustrezni postopki in ukrepi za preprečevanje okužbe, organizacija dela in počitek, ustrezna usposobljenost za delo z bolniki z ebolo predstavljajo temelj varnosti zdravstvenih delavcev.

Z izbruhom ebola se je določena zdravstvena tematika prvič samostojno pojavila na agendi Varnostnega sveta OZN. Koliko je po vašem mnenju ebola grožnja svetovnemu miru in varnosti?

Pomen zdravja v mednarodni politiki se povečuje že vrsto let in ebola je samo eden od zadnjih tovrstnih primerov. Mednarodna skupnost in z njo Generalna skupščina OZN in Varnostni svet OZN so z napotitvijo misije UNMEER v Zahodno Afriko jasno pokazale, kako resno jemljejo izbruh te nalezljive bolezni. Obsežen izbruh bolezni (v tem primeru ebola) lahko vpliva na delovanje katere koli države, zato imajo številne države načrte pripravljenosti za izbruhe bolezni, s katerimi določijo ključne funkcije in načine za zagotavljanje delovanja ključnih sistemov v državi za primer velikega izbruha bolezni. Nedelovanje ključnih sistemov katere koli države lahko pripelje do njene nestabilnosti in s tem tudi do nestabilnosti v soseščini ali širše.

Kaj so ključna sporočila za javnost, ki jih SZO in OZN skušata poudariti s ciljem preprečevanja panike in nemirov?

Komunikacija je ena od ključnih funkcij javnega zdravja in pri tem imajo poleg strokovnih institucij pomembno vlogo različni mediji. Odločilno je, da medijske hiše svoje delo opravljajo odgovorno. Ključno je, da ljudje informacije dobijo iz zanesljivih virov, ki jim lahko zaupajo.

Pomembno je tudi, da države izvajajo tiste ukrepe, ki so skladni s realnim tveganjem za pojav ebrole v njihovem okolju. Tako nezadostni, kot tudi prekomerni ukrepi lahko vodijo do nezaupanja pri ljudeh.

Verjetnost, da bo v Slovenijo prispel bolnik z ebolo, je zelo majhna, ne moremo pa je v celoti izključiti. Zato je pomembno, da so ustrezne službe tudi v Sloveniji pripravljene na morebiten prihod osebe, ki bi lahko bila okužena z virusom ebrole. Splošni preventivni ukrepi pa v tem trenutku niso potrebni in prav je, da so ljudje s tem seznanjeni. Prav tako je pomembno vedeti, da bolnik z ebolo ni nujen primer, tako kot so to bolniki z infarktom ali možgansko kapjo. Bolje je, da morebiten bolnik čaka uro, dve ali celo več ter nato zanj poskrbi ustrezno usposobljeno osebje, kot da naredimo nekaj na hitro in narobe.

Kako lahko k preprečevanju nadaljnega širjenja ebrole prispeva vsak posameznik, tudi tisti, ki ne živi na najbolj izpostavljenih območjih?

Način prenosa virusa ebrole poznamo, zato lahko okužbe učinkovito preprečimo. Okužimo se lahko s krvjo ali drugimi telesnimi izločki (slina, urin, blato, semenska tekočina, izbruhana vsebina itd.) bolne osebe, to je osebe, ki ima simptome zaradi okužbe z virusom ebrole. Virus se ne prenaša po zraku, zato je tveganje za okužbo majhno. Če je nekdo potuje v kraje, kjer se soočajo z izbruhom ebrole, seveda mora upoštevati osnovne preventivne ukrepe ter preprečiti stike s telesnimi tekočinami obolelih oseb. Po vrnitvi domov naj taka oseba še tri tedne spremlja svoje zdravstveno stanje. V primeru nenadne povišane temperature in drugih simptomov naj takoj o tem obvesti zdravnika. Ob pojavu simptomov je potrebna takojšnja izolacija osebe, spremljati pa začnemo tudi zdravstveno stanje vseh oseb, ki so bile s tako osebo v stiku.

Na globalni ravni lahko vsi skupaj pomagamo z zavzemanjem za splošne ukrepe, ki pomembno vplivajo na socialne determinante zdravja, in za bolj specifične ukrepe, ki krepijo zdravstvene sisteme v državah z nizkimi dohodki. Okolja z manj neenakostmi in z robustnimi zdravstvenimi sistemi lahko uspešneje zaustavijo širjenje ebrole, pa tudi drugih nevarnih bolezni.

(vir fotografij: WHO, UN)

Društvo za Združene narode mednarodni dan mladih obeležuje z izdajo publikacije »Mladi in Združeni narodi« (Adriana Aralica)

Letošnji mednarodni dan mladih Društvo za ZN obeležuje z izdajo publikacije »Mladi in Združeni narodi«. Publikacija zajema pregled aktivnosti OZN na področju mladih ter možnosti za vključitev v aktivnosti z agende OZN – instituta mladinskega delegata pri OZN in UNESCO glasnika, pa tudi rezultate raziskave, v kateri je Društvo za ZN preverjalo stališča slovenskih mladih o OZN. Publikacija je pripravljena v sodelovanju z Mladinskim svetom Slovenije. Svoje misli je v predgovoru strnil odposlanec generalnega sekretarja OZN za mladino Ahmad Alhendawi, uvodne besede pa sta zapisali tudi predsednica mladinske sekcije Društva za ZN za Slovenijo Adriana Aralica in predsednica Mladinskega sveta Slovenije Tea Jarc. Publikacijo so pripravili Urška Učakar, Adriana Aralica, Miha Pongrac in Mateja Robnik.

OZN je prepoznala tudi pomembnost naslavljanja mladinskih vprašanj; mladi so ena izmed prioritet generalnega sekretarja OZN Ban Ki-moon in organizacija si preko različnih instrumentov prizadeva vzpostaviti dialog z mladimi. Publikacija je rezultat prizadevanj Društva za ZN mladim približati OZN. Cilj publikacije »Mladi in Združeni narodi« je mladim ponuditi informacije o OZN in jih spodbuditi k vključitvi v njeno delovanje.

[Publikacija](#) in [poročilo](#) o raziskavi sta objavljeni na spletni strani Društva za ZN za Slovenijo.

Poletna šola o Združenih narodih: kompetence mladih za izzive globaliziranega sveta (Adriana Aralica)

Med 10. in 12. septembrom 2014 je Društvo za Združene narode (ZN) za Slovenijo na Fakulteti za družbene vede (FDV) organiziralo »Poletno šolo o Združenih narodih: kompetence mladih za izzive globaliziranega sveta«. 3-dnevne konference se je udeležilo 30 mladih iz Slovenije in tujine, ki so aktivni v mladinskih oz. nevladnih organizacijah.

Prvi dan konference se je pričel s pozdravnim nagovorom prof. dr. Bojka Bučarja, predsednika Društva za ZN in dekana FDV, in slavnostnim nagovorom nj. eksc. veleposlanika Josepha Mussomelija, ki je spregovoril o vlogi mladih v svetu. V nadaljevanju je doc. dr. Boštjan Udovič s FDV udeležencem predstavil diplomatski protokol, Martin Nesirky, direktor Informacijske službe ZN na Dunaju, pa zaposlitvene možnosti v sistemu Organizacije združenih narodov (OZN). Dan so udeleženci zaključili v pogovoru z Miho Pongracem, slovenskim mladinskim delegatom pri OZN.

Drugi dan konference je bil posvečen različnim vidikom mirovnih operacij. Koncept mirovnih operacij je predstavila doc. dr. Janja Vuga s FDV, Blaise Ndamnsah pa je osvetlil vidik kulturne mediacije in mednarodne sisteme zaščite na primeru begunskega centra CARA Gradišče ob Soči (Italija). Sledili sta interaktivni delavnici o mirovnih operacijah in medkulturnem dialogu, ki so jih izvedle prostovoljke Društva za ZN. Ana Podgornik in Tjaša Božič sta skozi delavnico o medkulturnem dialogu udeležencemkonference približali izzive multikulturnega sveta, v nadaljevanju pa so se udeleženci preizkusili kot delegati na simulaciji zgodovinskega zasedanja Varnostnega sveta ZN na temo konflikta na Kosovu, ki so jo izvedle Jana Mahorčič, Ajda Gracia Golob in Karolina Kaušlyaitė.

Zadnji dan konference so udeleženci pridobili znanje o projektne vodenju skozi delavnico, ki jo je izvedel Boštjan Jerman z Društva za ZN. Program se je nadaljeval z delavnico o vodenju skupine in skupinski dinamiki, ki sta jo izvedla Tjaša Arko in Jaka Kovač s Slovenske filantropije, in zaključil s predavanjem, kjer je različne vidike lobiranja na nacionalni, evropski in mednarodni ravni predstavila Lousewies van der Laan, podpredsednica Zaveznitva liberalcev in demokratov za Evropo (*Alliance of Liberals and Democrats for Europe, ALDE*).

Odziv udeležencev je bil odličen. Konferenca je naslovila različna vprašanja z agende ZN ter tudi različne večine, ki jih mladi potrebujejo za učinkovito naslavljanje izzivov globaliziranega sveta.

Konference ne bi bilo mogoče izpeljati brez podpore Veleposlaništva ZDA v Ljubljani, Fakultete za družbene vede, Informacijske službe ZN na Dunaju, ŠOU v Ljubljani, Slovenskega turističnega informacijskega centra, Spirita Slovenija in Zavarovalnice Triglav, d. d. Vsem podpornikom se iskreno zahvaljujemo!

Delavnica o Združenih narodih: »ZN so močni toliko, kot to želijo države članice« (Jana Mahorčič)

V četrtek, 16. oktobra 2014, je Društvo za Združene narode (ZN) za Slovenijo na Osnovni šoli Rada Robiča Limbuš izvedlo delavnico o Organizaciji združenih narodov (OZN). Prostovoljki društva Jana Mahorčič in Kaja Primorac sta skupaj z učenci osmih in devetih razredov razpravljali o vlogi in pomenu OZN v sodobni mednarodni skupnosti.

Prostovoljki sta učencem najprej predstavili zgodovinski okvir nastanka organizacije, nato pa sta jima podrobneje razložili strukturo delovanja in glavne organe organizacije. Temu je sledila razprava o tem, s katerimi področji delovanja se OZN ukvarja in kateri znani filmski igralci, pevci in športniki sodelujejo pri projektih ZN kot ambasadorji dobre volje oz. kot glasniki miru.

Nekaj besed sta prostovoljki namenili tudi vlogi Slovenije v OZN (vse od njenega vstopa v OZN, pa do področij delovanja, prioritet in funkcij, ki jih je prevzela v času od vstopa v organizacijo) in mladim znotraj ZN oz. temu, kako si organizacija prizadeva za čim večjo vključenost mladih v svoje programe in odločevalski proces.

Za konec sta posebno pozornost namenili odzivu OZN v primeru naravnih katastrof (uničujoč potres na Haitiju leta 2010) in oboroženih spopadov (Sirija, kjer se vojna začela leta 2011) ter z učenci razpravljali, zakaj OZN v različnih primerih ravna različno in kako poteka usklajevanje stališč držav članic OZN glede ukrepanja OZN.

Delo za Združene narode: karierne možnosti (Sabina Carli)

V preteklem mesecu, ki ga je zaznamovala tudi vrnitev študentov in študentk nazaj med knjižne platnice, je Društvo za ZN za Slovenijo v sodelovanju z Informacijsko službo ZN na Dunaju in Kariernimi centri Univerze v Ljubljani pomagalo osvetliti možnosti, ki jih ponuja Organizacija združenih narodov.

Predstavitve, ki jo je vodil g. Martin Nesirky, direktor Informacijske službe ZN na Dunaju (UNIS Vienna), je potekala na Fakulteti za družbene vede, bila pa je del širšega obiska Nesirkyja v Sloveniji, v okviru katerega se je srečal tudi z nekaterimi pomembnimi akterji slovenske zunanje politike, vladnimi in nevladnimi organizacijami ter s slavnostnim nagovorom počastil proslavo ob dnevu Združenih narodov, ki jo je organiziralo društvo.

Delavnica je požela velik odziv in interes s strani študentov različnih smeri. Med njimi so se pojavljali študenti FDV, prevajalstva in prava, pa tudi študenti naravoslovnih znanosti, denimo biotehnologije in elektrotehnike. Nesirky je obvladal odgovore na vprašanja vseh smeri, kar

gre pripisati dejstvu, da Organizacija združenih narodov nikakor ni odprta le za zaposlovanje družboslovcev, pač pa njene specializirane agencije močno potrebujejo tudi kadre, usposobljene na področjih kot so denimo okolje, zdravje in energija.

Predstavljene so bile različne možnosti kariernega sodelovanja z Združenimi narodi, pozicija uslužbenca OZN, program mladih profesionalcev, pozicija pridruženega strokovnega sodelavca, programi prostovoljstva in pripravništev, začasne zaposlitve ter funkcije svetovalcev, udeleženci pa so podrobneje spoznali tudi proces prijave na delovno mesto ter pomena opravljanja splošnih testov.

Medtem ko je udeležence delavnice najbolj zanimalo predvsem področje pripravništev in program mladih profesionalcev, je Nesirky opozoril, da gre za izredno konkurenčna preverjanja kandidatov za sprejem na delovno mesto, pri čemer pa gre izpostaviti, da so se kandidati iz Slovenije doslej vedno izkazali nadpovprečno dobro.

Proslava ob dnevu ZN (Sabina Carli)

Tradicionalno je predvečer dneva Združenih narodov v Ljubljani namenjen proslavi, ki jo pripravlja Društvo za ZN za Slovenijo z močno podporo prostovoljcev in prostovoljk mladinske sekcije društva. Tudi letos so se simpatizerji Organizacije združenih narodov in zagovorniki vrednot, ki jih organizacija zastopa na globalnem nivoju, v četrtek, 23. oktobra, zbrali v Zbornični dvorani Univerze v Ljubljani. Med zbranimi gosti sta bila tudi predsednika Državnega zbora RS Milan Brglez ter direktor Informacijske službe Združenih narodov na Dunaju (UNIS) Martin Nesirky.

Po uvodnem nagovoru predsednika Društva za ZN za Slovenijo Bojka Bučarja, ki je osvetlil vlogo društva in njegovih prostovoljcev v Sloveniji, je zbrane z nagovorom počastil tudi g. Martin Nesirky, direktor UNIS, ki se je mudil na obisku v Sloveniji, ki je ena izmed držav, ki jo UNIS zajema v svojem delovanju. Nesirky se je vrnil k izvirnim vrednotam in načelom Organizacije združenih narodov, ki bo prihodnje leto praznovala 70. obletnico svojega delovanja. Te so ubesedene v Ustanovni listini, ki jo je Nesirky šaljivo potegnil iz žepa svojega suknjiča, medtem ko je poudaril pomen listine in spoštovanja v njej zapisanih dolžnosti in obljub, navdahnjenih s koncem druge svetovne vojne in upanjem na boljši in varnejši svet brez vojne in nasilja. V govoru, ki ga je kritično aktualiziral seveda ni

mogel mimo grožnje, ki jo Bližnjemu Vzhodu in svetu predstavlja vzpon Islamske države, ter mimo izziva za sodobno medicino, nedavnega izbruha hemoragične mrzlice virusa ebola.

Nesirky je po inspirativnem govoru besedo predal nazaj v roke predsednika društva Bojka Bučarja in predsednice mladinske sekcije Adriane Aralica, ki sta podelila priznanja najboljšim prispevkom s področja delovanja Organizacije združenih narodov.

Med prejetimi diplomskimi in magistrskimi deli je komisija v zasedbi dr. Jožefa Kuniča (predsednik), prof. dr. Mirjam Škrk (članica) in prof. dr. Bojka Bučarja (član) nagradila sledeča dela:

- 🌐 Dolinšek, Klementina: United Nations Human Rights Council – History, Present, Future (diplomsko delo, Pravna fakulteta Univerze v Mariboru, mentor: prof. dr. Matjaž Tratnik);
- 🌐 Ilič, Katarina: Reforma Varnostnega sveta Organizacije združenih narodov (diplomsko delo, Pravna fakulteta Univerze v Ljubljani, mentorica: doc. dr. Vasilka Sancin); OPOMBA: delo obranjeno 30. 9. 2014;
- 🌐 Kopač, Barbara: Legitimnost in legalnost delovanja mednarodnih organizacij v humanitarnih intervencijah (magistrsko delo, Fakulteta za družbene vede Univerze v Ljubljani, mentor: doc. dr. Milan Brglez);
- 🌐 Korošec, Tina: Uporaba brezpilotnih letal z vidika mednarodnega prava (diplomsko delo, Pravna fakulteta Univerze v Ljubljani, mentorica: doc. dr. Vasilka Sancin);
- 🌐 Lah, Suzana: Status človekovih pravic v ustavnih ureditvah arabskih držav (magistrsko delo, Evropska pravna fakulteta v Novi Gorici, mentor: prof. dr. Arne Marjan Mavčič);
- 🌐 Nučič, Živa: Sodna imuniteta držav z vidika sodnega varstva (diplomsko delo, Pravna fakulteta Univerze v Ljubljani, mentorica: prof. dr. Mirjam Škrk);
- 🌐 Prašnikar, Bernardka: Koncept odgovornosti zaščititi in njegova uporaba na primeru Libije (magistrsko delo, Fakulteta za družbene vede Univerze v Ljubljani, mentor: red. prof. dr. Anton Grizold);
- 🌐 Senkovič, Svit: Mednarodnopravna zaščita kulturnih dobrin v času oboroženih spopadov (diplomsko delo, Pravna fakulteta Univerze v Ljubljani, mentorica: doc. dr. Vasilka Sancin);
- 🌐 Singer, Anže: Evropska vesoljska agencija kot medvladna organizacija in njen vpliv v mednarodnem in slovenskem okolju (diplomsko delo, Pravna fakulteta Univerze v Ljubljani, mentorica: doc. dr. Vasilka Sancin);
- 🌐 Veber, Maruša: Vloga regionalnih mednarodnih organizacij pri zagotavljanju miru in varnosti v Afriki (diplomsko delo, Pravna fakulteta Univerze v Ljubljani, mentorica: doc. dr. Vasilka Sancin).

Prijeten večer je zaokrožil še nastop skladatelja in pianista Aleksandra Jakobčiča z avtorskima skladbama. Proslava dneva Združenih narodov se je z zavezo k nadaljnemu trdemu delu na področju promocije vrednot in delovanja OZN v

Sloveniji zaključila s prijetnim druženjem udeležencev proslave in prostovoljcev društva.

Predavanje »Cultural Mediation and International Protection Systems« (Adriana Aralica)

V ponedeljek, 10. novembra, je na društvu potekalo predavanje z naslovom »Cultural Mediation and International Protection Systems«. Sisteme mednarodne zaščite in vlogo kulturnih mediatorjev v begunskih centrih je predstavil **Blaise Ndamnsah**, kulturni mediator v begunskem centru CARA v Gradišču ob Soči (Italija).

V prvem delu predavanja je Blaise Ndamnsah predstavil poklic kulturnega mediatorja, njihovo vlogo v begunskih centrih in izzive, s katerimi se vsakodnevno srečujejo pri svojem delu. V nadaljevanju je predstavil sisteme mednarodne zaščite in postopek za pridobitev statusa begunca ali drugih oblik mednarodne zaščite,

zaključil pa je z orisom vsakdanjega življenja v begunskih centrih.

Da je tematika zelo aktualna, so pokazala številna vprašanja udeležencev predavanja, ki je tematiko osvetlilo tako s teoretičnega, kot tudi praktičnega vidika.

MODEL UNITED NATIONS CLUB (MUNSC)

Tretji uvodni sestanek Model United Nations Slovenia Club-a

V ponedeljek, 13. oktobra 2014, je na sedežu Društva za Združene narode za Slovenijo potekal tretji uvodni sestanek Model United Nations Slovenia Club-a (MUNSC), ki je s tem uradno začel svoje tretje leto delovanja v okviru mladinske sekcije društva. Izvršni odbor kluba je imel priložnost pozdraviti že poznane obraze in številne novince na slovenski MUN (model Združenih narodov oz. Model United Nations) sceni; člani so predstavili delovanje kluba, uspehe iz preteklih dveh let, društvo, sebe in seveda načrte za delo kluba v prihodnjem letu. Poleg tega se je mladim MUN navdušencem pridružil tudi predsednik društva in dekan Fakultete za družbene vede prof. dr. Bojko Bučar, ki je imel slavnostni nagovor za udeležence uvodnega sestanka.

Letošnji člani izvršnega odbora MUNSC – predsednica Nikolina Čenić, podpredsednica Meliha Muherina, glavni delegat Vid Tomić, tajnica Karolina Praček ter predsednica mladinske sekcije društva Adriana Aralica – so bili navdušeni nad velikim številom udeležencev brez MUN predznanja in brez formalne izobrazbe na

področju mednarodnih odnosov, ki jih tovrstne aktivnosti zanimajo. Zagotovo bodo kmalu postali MUN navdušenci. Izvršni odbor je udeležencem razkril načrte za letošnje študijsko leto, ki vključujejo krajše simulacije, dvodnevne simulacije, delavnice o posameznih vidikih MUN-ov, srečanja z gosti, pošiljanje delegacij na MUN simulacije v tujino, organizacijo konference v začetku poletja in, seveda, družabna srečanja, namenjena spoznavanju in povezovanju MUNSC članov. Slednji se lahko v aktivnosti kluba vključujejo na različne načine: kot delegati, predsedujoči odborom, novinarji, fotografi, organizatorji (različne vloge od npr. prevzemanja skrbi za logistiko in družabne dogodke do iskanja sponzorjev MUNSC aktivnosti), poleg tega pa je zelo zaželeno, da člani sami predlagajo, kako bi lahko izboljšali delovanje kluba in njegove aktivnosti ter kako bi lahko sami pri temu sodelovali.

MUNSC je vedno vesel novih članov. Kot je povedal izvršni odbor v ponedeljek, če želite spoznati nadarjene posameznike, začeti nova prijateljstva, izboljšati svoje znanje angleškega jezika, znanje o Združenih narodih in posameznih mednarodno pomembnih tematikah in pridobiti nove ali nadgraditi svoje obstoječe izkušnje javnega nastopanja ter organizacijske izkušnje, se veselimo srečanja z vami. Pridružite se lahko s prijavo na elektronski naslov munsc@unaslovenia.org. Več na spletni strani kluba <http://munsc.webs.com/>.

Uspešna delegacija MUNSC-a na SIMUN-u 2014: 3 nagrade

Model United Nations Slovenia Club (MUNSC) je zelo vesel in ponosen, da so člani kluba osvojili tri nagrade na mednarodni simulaciji delovanja Združenih narodov (ZN) SiMUN 2014,

ki je potekala v Ljubljani med 22. in 25. septembrom 2014. Konference se je udeležilo 16 članov MUNSC-a: trije kot predsedujoči odborom, dva kot del organizacijske ekipe, štirje kot člani kriznega odbora in sedem kot delegati. Doseči tri nagrade od sedmih je zato toliko večji dosežek.

Žiga Golobič je dobil nagrado za najboljšega delegata v Varnostnem svetu ZN, Matej Gregorec je dobil nagrado za najboljšega govorca v Varnostnem svetu ZN, Nina Ivič pa je dobila nagrado za najboljšega govorca v Ekonomskem in socialnem svetu. Čestitke!

Letošnje tematike, obravnavane v Varnostnem svetu ZN, Ekonomskem in socialnem svetu in Svetu za človekove pravice, so bile: teritorialni spor glede otokov Senkaku/Diaoyu; vloga bonitetnih hiš v mednarodnem finančnem sistemu in gensko spremenjeni organizmi in prehrabna varnost; otroci vojaki in okoljski begunci. Sprejete so bile štiri resolucije; dve v Ekonomskem in socialnem svetu in dve v Svetu za človekove pravice. Nobena resolucija pa ni bila sprejeta

v Varnostnem svetu ZN, saj je pri glasovanju o osnutku resolucije delegat, ki je predstavljal Rusko federacijo, glasoval proti sprejetju le-te - verjetno se je prvič v zgodovini SiMUN-a zgodilo, da je delegat izkoristil možnost veta. Namesto resolucije je Varnostni svet ZN sprejel predsedniško izjavo, saj generalna sekretarka simulacije Katja Cimermančič (malo v šali in malo zares) delegatov ni izpustila iz sobe, preden niso sprejeli dokumenta.

Prvi krizni odbor v zgodovini SiMUN-a (štirje od petih članov so bili člani MUNSC) je za namen simulacije pripravil štiri kratke in zabavne videoposnetke (ki so, kot zanimivost, nastali ravno na Društvu za ZN). Ti so bili v prvi vrsti namenjeni popestritvi dogajanja v Varnostnem svetu ZN, toda krizni odbor je z namenom povezovanja vseh treh odborov in prispevanja k originalnosti simulacije nekatere uporabil tudi v Ekonomskem in socialnem svetu ter Svetu za človekove pravice. Videoposnetki so seveda obravnavali tematiko kriznega scenarija v Varnostnem svetu ZN, torej teritorialni spor glede otokov Senkaku/Diaoyu, vendar so bili zasnovani na način, ki je ostalim delegatom dovoljeval navezovanje na lastne obravnavane tematike in obenem

odgovor na krizno dogajanje. Krizni odbor je tako pomagal poskrbeti za nepozabno simulacijo.

MLADINSKI DELEGAT PRI OZN

V prejšnji izdaji pOZNavalca smo vam predstavili Miho Pongraca, ki je prvi slovenski mladinski delegat pri OZN. Miha je medtem že opravil svoje obveznosti na sedežu OZN v New Yorku. Oktobra se je udeležil zasedanja Generalne skupščine Združenih narodov. V sklopu obiska New Yorka se je kot del slovenske delegacije udeležil formalnih in neformalnih srečanj, ki so potekala ob zasedanju Generalne skupščine ZN, nagovoril pa je tudi 3. odbor Generalne skupščine ZN in v govoru poudaril prizadevanja Slovenije pri spodbujanju pravic starejših in vključevanju ter opolnomočenju mladih. Mihi čestitamo za odlično opravljeno delo in mu želimo veliko uspeha pri nadaljnjih obveznostih!

UTRINKI IZ SVETA – Kaj nas je zanimalo?

---

35 let Dunajskega mednarodnega centra

Dunajski mednarodni center (Vienna International Centre, VIC), ki je četrti generalni sedež Organizacije združenih narodov (OZN) za New Yorkom, Ženevo in Nairobijem ter je sedež številnih organizacij v sistemu OZN, v letošnjem letu obeležuje 35. obletnico. S ciljem obeležitve 35 let sedeža OZN na Dunaju so bili v petek, 15. avgusta 2014, organizirani brezplačni vodeni ogledi Dunajskega mednarodnega centra (v angleškem in nemškem jeziku). Udeleženci so si ogledali stavbo in se podučili o organizacijah v sistemu OZN s sedežem na Dunaju.

Kampanja WFUNE ob mednarodnem dnevu mladih: »Svet, ki si ga mladi želimo«

Mladinska sekcija Društva za Združene narode za Slovenijo se je vključila v kampanjo Svetovne zveze društev za Združene narode (*World Federation of United Nations Associations*, WFUNA) ob mednarodnem dnevu mladih. WFUNA ob mednarodnem dnevu mladih poudarja pomen glasu mladih v post-2015 razvojni agendi. Člani mladinske mreže WFUNE so izbrali eno izmed šestnajstih razvojnih prioriteta, ki jih ponuja globalna raziskava OZN »My World 2015«, njihova mnenja pa so zbrana v videu – to je svet, ki si ga mladi želimo.

ZN: humanitarne razmere na vzhodu Ukrajine se slabšajo (vir: Delo)

Humanitarne razmere v obleganih mestih na vzhodu Ukrajine se slabšajo iz dneva v dan, je na izrednem zasedanju varnostnega sveta Združenih narodov 6. avgusta opozoril direktor Urada za koordinacijo humanitarne pomoči John Ging.

(vir fotografije: Reuters)

Poročilo OHCHR o stanju človekovih pravic v Ukrajini

Zadnje poročilo pokriva obdobje med 8. junijem in 15. julijem 2014. Poročilo poudarja, kako je odsotnost kazenskih postopkov na območjih, ki so pod nadzorom oboroženih skupin na vzhodu, povzročilo propad pravne države. Poslabševanje razmer v vzhodnem delu Ukrajine je negativno vplivalo na preostali del države. S področij spopadov je pobegnilo že več kot 100.000 ljudi.

Mednarodni dan mladih 2014: mladi in duševno zdravje (vir: UN News Centre)

Generalna skupščina Združenih narodov je 17. decembra 1999 z resolucijo 54/120 podprla priporočilo svetovne konference ministrov, pristojnih za mladino (Lizbona, 8.–12. avgust 1998), in 12. avgust razglasila kot mednarodni dan mladih.

Tema letošnjega mednarodnega dne mladih je »mladi in duševno zdravje«.

Mladi s težavami v duševnem zdravju lahko pogosto izkusijo stigmatizacijo in diskriminacijo, kar lahko posledično privede do izključenosti in/ali jih odvrča od tega, da poiščejo pomoč zaradi strahu, da bodo negativno 'označeni'.

Obeleževanje mednarodnega dne mladih v letu 2014 ozavešča o tem pomembnem vprašanju, pa tudi poudarja izkušnje pogumnih mladih posameznikov, ki so se odločili spregovoriti o teh vprašanjih s ciljem preseganja stigmatizacije in diskriminacije ter tako omogočiti, da lahko mladi s težavami v duševnem zdravju živijo polno in zdravo življenje brez izključenosti in nepotrebnega sramu ter odkrito poiščejo storitve in pomoč, ki jih potrebujejo.

ZN režim in islamske skrajneže v Siriji obtožujejo vojnih zločinov (vir:STA)

Združeni narodi (ZN) so tako skrajno sunitsko skupino Islamska država (IS) kot režim sirskega predsednika Bašarja al Asada obtožili vojnih zločinov.

AI pripadnike skrajne sunitske skupine IS obtožil etničnega čiščenja Iraka (vir: RTV SLO)

Organizacija za človekove pravice Amnesty International (AI) je obtožila pripadnike skupine Islamska država (IS) na podlagi navedbe preživelih. »V opisih, ob katerih se nam ježi koža, pripovedujejo, kako so borci IS-ja zbrali več deset mož in dečkov v pokrajini Sindžar na severu Iraka, jih natovorili na poltovornjake, odpeljali na obrobje vasi in jih pobili v skupinah ali pa ustrelili posamično. V času, ko je IS prevzel nadzor nad območjem, so ugrabili tudi več sto pripadnikov etnične manjšine jezidov,« je zapisal AI v sporočilu za javnosti.

Novo 69. zasedanje Generalne skupščine ZN v znamenju podnebja in razvoja

V torek, 16. septembra, se je v New Yorku uradno začelo novo 69. zasedanje Generalne skupščine ZN, ki je doživelo vrhunec teden dni kasneje, ko se je odprla splošna razprava svetovnih voditeljev, med katerimi je bil tudi slovenski predsednik Borut Pahor.

Generalni sekretar ZN Ban Ki-Moon srečal s slovenskim predsednikom Borutom Pahorjem

Dne 21. oktobra se je generalni sekretar ZN Ban Ki-Moon srečal s slovenskim predsednikom Borutom Pahorjem. Generalni sekretar je izpostavil konstruktivno vlogo Slovenije na Zahodnem Balkanu in opozoril na podcenjevanje pomena medsebojne podpore med državami v regiji.

(vir fotografije: svet24)

ILO: Večina ostarelih po svetu brez dohodkovne varnosti (vir: STA)

Približno polovica starejših na svetu ne prejema nobene pokojnine, velik del tistih, ki pokojnino prejema, pa opozarja, da je ta prenizka in da se njihove pravice vse bolj krčijo. Zadnje je še posebej prisotno v razvitih evropskih državah, je po poročanju Slovenske tiskovne agencije v poročilu objavila Mednarodna organizacija dela (ILO).

Švedska priznala Palestino (vir: STA)

V začetku oktobra je Izrael izrazil razočaranje nad napovedjo novega švedskega premierja Stefana Löfvena, da bo Švedska priznala Palestino. Zaradi te napovedi je bil švedski veleposlanik v Izraelu tudi povabljen na pogovor na zunanje ministrstvo. Švedska je Palestino priznala konec oktobra in je prva večja evropska država, ki je priznala palestinsko državo.

(vir fotografije: BBC)

Kenijski predsednik na sojenje v Haag (vir: Delo)

Nairobi – Kenijski predsednik Uhuru Kenyatta je napovedal, da bo odšel na Mednarodno kazensko sodišče (ICC) v Haag, kjer je obtožen zločinov proti človečnosti. Kenyatta bo tako prvi predsednik države, ki se bo pred ICC zagovarjal še v času mandata, poroča Slovenska tiskovna agencija.

ZN: Tihotapcem z ljudmi v žep skoraj šest milijard evrov letno (vir: Delo)

Za tragičnimi zgodbami tisočih migrantov, ki se vsako leto v upanju po varnejšem življenju umrejo nekje na poti z juga na sever, se po poročanju ZN skrivajo visoki dobički. Tihotapci z ljudmi, ki delujejo na območjih med Afriko in Evropo ter Južno in Severno Ameriko, po navedbah ZN vsako leto zaslužijo sedem milijard dolarjev oziroma 5,6 milijard evrov.

IMF poslabšal napoved rasti svetovnega gospodarstva (vir: STA)

Mednarodni denarni sklad (IMF) je poslabšal napoved rasti za svetovno gospodarstvo. Letos naj bi znašala 3,3 odstotka, kar je 0,1 odstotno točko slabše od julijske napovedi, prihodnje leto pa naj bi se pospešila na 3,8 odstotkov, kar je 0,2 odstotni točki manj, kot so napovedali julija. Za 3,3 odstotke se je svetovni BDP okreplil tudi lani.

Več kot pet milijard dolarjev pomoči za Gazo (vir: STA)

Mednarodna skupnost je na donatorski konferenci v Kairu 12. oktobra zbrala kar 5,4 milijarde dolarjev pomoči za obnovo območja Gaze, je razkril norveški zunanji minister Boerge Brende.

Največji znesek za palestinsko ozemlje, ki je bilo poleti razdejeno v 50-dnevnem konfliktu z Izraelom, je po poročanju tujih tiskovnih agencij obljubil Katar, poroča Slovenska tiskovna agencija.

»Udeleženci (konference) so obljubili približno 5,4 milijarde dolarjev (4,3 milijarde evrov),« je v zaključni izjavi na konferenci v Kairu, ki sta jo skupaj gostila Egipt in Norveška, povedal Brende. Ob tem je dodal, da so se donatorji zavezali, da bodo čim prej začeli izplačevati pomoč.

Komisija za peticije pretekli teden o nacionalnem poročilu glede človekovih pravic in poročilu o trgovini z ljudmi (vir: STA)

Komisija DZ za peticije se je na prvi seji pretekli teden seznanila s poročilom države za univerzalni pregled o človekovih pravicah, ki ga pripravljajo ZN, in pripravami na ustni zagovor poročila v Ženevi. Seznanila se je še s poročilom skupine za boj proti trgovini z ljudmi, ki ugotavlja, da Slovenija na tem področju relativno dobro dosega zastavljene cilje.

Omenjeno nacionalno poročilo je drugo poročilo, ki ga bo naša država prispevala v univerzalni pregled o človekovih pravicah, ki je pregled stanja človekovih pravic v vseh državah, stalnih članicah Združenih narodov (ZN). Prvo nacionalno poročilo je naša država pripravila leta 2010, nato pa je na podlagi njega dobila več priporočil, kako izboljšati stanje človekovih pravic.

Drugo nacionalno poročilo bo po besedah državne sekretarke na Ministrstvu za zunanje zadeve Dragoljube Benčina podlaga za poročanje države o stanju človekovih pravic na 20. zasedanju delovne skupine za periodični pregled, ki bo novembra potekalo v Ženevi. Na srečanju bo Slovenija prejela tudi priporočila za izboljšanje stanja človekovih pravic za naslednje obdobje.

O konkretnih ugotovitvah iz poročila na današnji seji komisije DZ za peticije ter za človekove pravice in enake možnosti niso govorili, Benčina pa sicer v Ženevi največ vprašanj pričakuje na temo Romov, izbrisanih, manjšin, svobode medijev, dostopa do izobraževanja in zdravstvenih pravic.

Predsednico komisije Evo Irgl (SDS) je zanimalo, ali bo v poročilo vključena tudi raziskava nekdanjega ustavnega sodnika Lovra Šturma, ki je preučeval kršenje človekovih pravic s strani slovenskega sodstva, a je Benčina pojasnila, da je poročilo že zaključeno.

Komisija se je seznanila tudi s poročilom o delu medresorske delovne skupine za boj proti trgovini z ljudmi v letu 2013. Kot je ob predstavitvi povedal nacionalni koordinator na tem področju Sandi Čurin, je Slovenija v letu 2013 relativno dobro izpolnjevala cilje, opredeljene v akcijskem načrtu države za leti 2012 in 2013.

Sedanji sistem boja proti trgovini z ljudmi po njegovi oceni zagotavlja »vzdržne rešitve«, opažajo pa pomanjkanje ozaveščenosti tistih, ki sodelujejo v procesu prepoznavanja žrtev trgovine z ljudmi. Med drugim ocenjuje, da bi morali biti z omenjeno problematiko bolj seznanjeni centri za socialno delo, zavodi za zaposlovanje in upravne enote. Pozdravlja pa izobraževanja sodnikov o omenjenem področju.

Kot izhaja iz poročila, so organi pregona v preteklem letu zaradi trgovine z ljudmi uvedli kazenski postopek zoper 15 storilcev, ki jih je obravnavala policija, in devet, ki jih je obravnavalo tožilstvo. Zabeleženi sta bili dve obsodilni sodbi, kar je štiri manj kot leto prej.

Slovenija drugič predstavlja stanje človekovih pravic v okviru Univerzalnega periodičnega pregleda Sveta OZN za človekove pravice (vir: MZZ)

Slovenska delegacija je 4. novembra na 20. zasedanju Delovne skupine Sveta OZN za človekove pravice zagovarjala stanje človekovih pravic v Sloveniji v okviru 2. kroga Univerzalnega periodičnega pregleda. Slovenska delegacija pod vodstvom ministra za pravosodje mag. Klemenčiča je v tri urnem interaktivnem dialogu predstavila stanje človekovih pravic v Sloveniji in odgovarjala na vprašanja drugih držav članic, ki so Sloveniji podale približno 200 priporočil za izboljšanje.

V imenu Ministrstva za zunanje zadeve, ki je koordiniralo slovenske priprave na Univerzalni periodični pregled, je na zasedanju sodeloval državni sekretar Bogdan Benko. Med najbolj izpostavljenimi tematikami so bili ukrepi Vlade RS za ureditev statusa izbrisanih, pravice in situacija Romov, obeh narodnih manjšin ter pravice pripadnikov drugih narodnih skupnosti v Sloveniji. Veliko pozornosti je bilo namenjene tudi položaju žensk, otrok, LGBTI oseb ter marginaliziranih in ranljivih skupin. Prejeli smo tudi več vprašanj in priporočil s področja trgovine z ljudmi.

Univerzalni periodični pregled stanja človekovih pravic je mehanizem Sveta OZN za človekove pravice, v katerem je v 4,5-letnih ciklih pregledano stanje človekovih pravic v vseh 193 članicah OZN. Med letoma 2012 in 2016 poteka njegov drugi krog. Univerzalni periodični pregled je edinstven mednarodni mehanizem, v katerem si države zastavljajo medsebojna vprašanja o stanju človekovih pravic in podajajo priporočila za njegovo izboljšanje.

Slovenija je aktivno sodelovala pri vzpostavitvi tega mednarodnega mehanizma in meni, da je mehanizem velik dosežek mednarodne skupnosti, ki prispeva k spodbujanju spoštovanja in uresničevanja človekovih pravic po vsem svetu.

(vir fotografije: HRC Photo Archive)

SPOROČILA GENERALNEGA SEKRETARJA

Sporočilo ob mednarodnem dnevu mladih

Nova publikacija Združenih narodov kaže, da 20 odstotkov mladih po svetu vsako leto izkusi težave v duševnem zdravju. Tveganja so še posebej velika v obdobju, ko prehajajo iz otroštva v odraslost. Problem pogosto otežita stigmatizacija in sramota, saj mladim onemogočata poiskati podporo, ki bi jo potrebovali. Z obeleževanjem letošnjega mednarodnega dneva mladih želijo Združeni narodi pomagati odstirati tančico, ki mlade ohranja zaprete v celici izolacije in tišine.

Ovire so lahko ogromne, še posebej v državah, kjer je vprašanje duševnega zdravja prezrto in obstaja pomanjkanje naložb v storitve za ohranjanje duševnega zdravja. Zaradi zapostavljanja in nerazumnega strahu so osebe s težavami v duševnem zdravju prepogosto marginalizirane ne le glede pomanjkanja vloge pri oblikovanju in izvajanju razvojnih politik in programov, temveč tudi glede osnovne oskrbe. To jih pušča bolj ranljive za revščino, nasilje in socialno izključenost ter ima negativen vpliv na družbo kot celoto.

Mladi, ki že veljajo za ranljive, kot so npr. mladi brezdomci, tisti, ki so vključeni v sistem pravnega varstva mladoletnikov, mlade sirote in tisti z izkušnjami konfliktnih situacij so pogosto dovzetnejši za stigmatizacijo in druge ovire, ki jih puščajo še bolj izgubljene, ko najbolj potrebujejo podporo. Spomnimo se, da z razumevanjem in podporo lahko ti mladi uspejo in tako dragoceno prispevajo k naši skupni prihodnosti.

Imamo le še okoli 500 dni za doseg razvojnih ciljev tisočletja. Podpreti moramo vse mlade, še posebej ranljive, da bodo uspeli v tej zgodovinski kampanji.

Za dvig ozaveščenosti o pomenu vlaganja v mlade in podporo mladih s težavami v duševnem zdravju so potrebna obsežna prizadevanja na vseh ravneh. Okrepljeno izobraževanje je ključno za zmanjševanje stigmatizacije in spremembo tega, kako govorimo o duševnem zdravju in kako ga dojemamo.

Duševno zdravje je naše počutje; so naša čustva in dobro počutje. Vsi moramo skrbeti za svoje duševno zdravje, tako da živimo zadovoljujoče življenje. Začnimo govoriti o svojem duševnem zdravju na enak način, kot govorimo o svojem splošnem zdravju.

Ko obeležujemo letošnji mednarodni dan mladih, mladim s težavami v duševnem zdravju omogočimo, da uresničijo svoj celoten potencial, in pokažimo, da je duševno zdravje pomembno za vse nas.

Sporočilo ob mednarodnem dnevu miru

Danes je mednarodni dan miru.

Na ta dan Združeni narodi vsako leto znova pozivajo h globalnemu premirju. Borce pozivamo, da odložijo svoje orožje ter tako sebi in drugim omogočijo trenutek miru. Oboroženi spopadi povzročajo neizmerno žalost številnim družinam in skupnostim ter celotnim državam.

Čisto preveč ljudi trpi zaradi brutalnosti posameznikov, ki spodbujajo k vojnem, in teroristov. Bodimo solidarni s tistimi, ki trpijo zaradi spopadov. Mir in varnost sta bistvena temelja za družbeni napredek in trajnostni razvoj.

Iz tega razloga so Združeni narodi pred tremi desetletji potrdili pravico ljudstev do miru. V prihajajočem letu bomo praznovali 70. obletnico ustanovitve Združenih narodov. Naša organizacija je bila ustanovljena na obljubi, da bodoče rodove obvarujemo pred strahotami vojne. Dosegli smo velik napredek.

Vendar nas čaka še veliko dela. Gasiti moramo plamene ekstremizma in reševati temeljne vzroke konfliktov. K miru vodi dolga pot, ki jo moramo prehoditi skupaj – korak za korakom. Začnimo že danes.

Opoldne si vzemimo trenutek za minuto molka. Takrat razmišljajmo o miru in kakšen pomen ima le-ta za človeštvo. Dajmo ga imeti v naših srcih in mislih. Negujmo ga nežno, da bo lahko rasel in cvetel.

Sporočilo ob dnevu Združenih narodov

V sedanjih časih številnih kriz so Združeni narodi potrebni bolj kot kadar koli prej. Revščina, bolezn, terorizem, diskriminacija in podnebne spremembe terjajo visok davek. Na milijone ljudi še vedno trpi zaradi obžalovanja vrednega izkoriščanja v obliki prisilnega dela, trgovine z ljudmi, spolnega suženjstva in nevarnih delovnih razmer v tovarnah, rudnikih in na poljih. Svetovno gospodarstvo še vedno ne ponuja enakih pogojev poslovanja.

Ustanovitev Združenih narodov je bila slovesna obljuba ljudem po svetu, da se bodo napadi na človekovo dostojanstvo končali in da bodo Združeni narodi svet popeljali v boljšo prihodnost. Doživeli smo boleče neuspehe, pred nami pa je še veliko dela, da bo vizija Ustanovne listine uresničena. Vendar pa nas lahko naši dosežki opogumljajo.

Naši razvojni cilji tisočletja so spodbudili do sedaj najbolj uspešno akcijo proti revščini. Mednarodne pogodbe Združenih narodov, ki obravnavajo neenakost, mučenje in rasizem, so zaščitile ljudi, drugi sporazumi pa so zaščitili okolje. Mirovne sile Združenih narodov ločujejo akterje v sporu, naši mediatorji te spore rešujejo, humanitarni delavci pa dostavljajo nujno potrebno pomoč.

V tem odločilnem trenutku se ponovno zavežimo k opolnomočenju marginaliziranih in ranljivih. Ob dnevu Združenih narodov pozivam vlade in posameznike, da se združijo s skupnim ciljem delovati v skupno dobro.

ČESA NE SMETE ZAMUDITI

- konec novembra** Obvestilo nagrajencem nagradnega natečaja ob dnevu človekovih pravic za osnovno- in srednješolce na temo medkulturnega dialoga
- 9. december** Proslava ob dnevu človekovih pravic

